

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОСВІТА І ЗДОРОВ'Я ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ І ЗДОРОВ'Я

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова

2023 р.

УДК 37.215.31-253.6:[796+613](072)

Матеріали п'ятого міжнародного симпозиуму «Освіта і здоров'я підростаючого покоління»: Зб. наук. Праць / За ред. Білик В.Г. – Вип. 5. – К.: Алатон, 2023. – 164 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Андрущенко Віктор Петрович – ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, академік НАПН України, Член кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор.

Тимошенко Олексій Валерійович – декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор.

Білик Валентина Григорівна – завідувачка кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін, доктор педагогічних наук, професор кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

ISBN 978-617-7834-26-6

ступенів у студентів / Т. Є. Цюпак, О. В. Усова 2010. С. 91-93.
О. В. Дубчук // Молодіжний науковий вісник.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Шеремет Інеса Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Челнокова Марія Сергіївна

старший викладач кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Василенко Катерина Сергіївна

викладач кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Слободянюк Вікторія Олександрівна

студентка магістратури спеціальності Середня освіта (Здоров'я людини) кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Під час російсько-української війни ми можемо спостерігати, що цивільне населення, у тому числі діти, є мішенями для насилля. Війна в Україні стала стресом для всіх учасників освітнього процесу, насамперед тих, хто перебував чи досі перебуває у зоні активних бойових дій. Наразі багато фахівців (Я. Віхляєва [5], Н. Лунченко [9], N. Morina [11], M. S. Sharifian & P. Kennedy [12] та ін.) вважають, що чим швидше допомогти дитині упоратися зі стресами війни, тим краще вона почуватиметься незабаром і зменшиться ризик виникнення посттравматичного стресового розладу (ПТСР) у майбутньому.

У минулому було проведено багато зарубіжних досліджень щодо негативного впливу війни, терористичних актів та стихійних лих на психічне здоров'я дітей, в тому числі з особливими освітніми потребами. Отримані дані найчастіше вказували на виникнення тривожних розладів, гострих стресових реакцій, депресивних епізодів, когнітивних розладів, змін особистості або посттравматичного стресового розладу (ПТСР) серед учасників бойових дій, ветеранів і вимушених переселенців, а також ширших груп населення, на які впливають засоби масової інформації (Abu-Saba M.B., 1999 [10]; Sigvardsdotter, E., Vaez, M., Rydholm

Hedman, A-M. & Saboonchi, F., 2016 [13]; Reem E. B. & E. Colucci, 2018 [14]).

Більшість із цих досліджень мають ретроспективний характер, водночас, ми можемо спостерігати нагальну потребу в дослідженні особливостей психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, які зараз перебувають в умовах активних бойових дій чи перебували там нещодавно.

Особливу увагу у психолого-педагогічному супроводі постраждалих від російсько-української війни необхідно приділяти саме дітям з особливими освітніми потребами, адже у них ще обмежений життєвий досвід, вразлива та незріла дитяча психіка. Для дитини інколи складно зрозуміти, що сталося в родині, місті, країні, що призводить до переживання безпорадності, тривоги, виникнення стресових розладів. Зважаючи на те, що і надалі розгортаються бойові дії, не зменшується потік вимушених переселенців, актуальності та значущості набуває професійна діяльність працівників соціально-психологічної служби системи освіти, а в подальшому – й оновлення змісту їх професійної підготовки.

За умов війни в Україні травматичні події переживають як батьки дітей з особливими освітніми потребами, так і самі діти,

6. Гусак Н., Чернобровкіна В., Чернобровкін В. та ін. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Н. Гусак; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». Київ: НаУКМА, 2017. 92 с.

7. Допомога дітям з ООП під час війни. Поради для батьків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/dopomogadityam-z-ooopid-chas-vijny-porady-dlya-batkiv/>

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Шермет Інеса Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Челнокова Марія Сергіївна

старший викладач кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Василенко Катерина Сергіївна

викладач кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Хижняк Микола Сергійович

студент магістратури спеціальності Середня освіта (Здоров'я людини) кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

У часи інтеграції України до європейського освітнього простору, епоху змін та цифрових трансформацій заклади освіти мають стати потужними драйверами й креативними ініціаторами упровадження інновацій в освіту, що забезпечить високий рівень її якості. Фундамент національної системи освіти повинен будуватися на засадах гуманізації та демократизації, урахуванні прав і свобод кожного індивіда, формувати духовність та національну свідомість, фокусуєчись на міжнародному та вітчизняному досвіді використання найбільш перспективних стратегій розвитку. Головним пріоритетом у реформуванні системи вищої професійної освіти є підготовка нової генерації конкурентоспроможних фахівців, здатних до діяльності в умовах високотехнологічного інформаційного простору, в тому числі й майбутніх фахівців з фізичної рекреації.

У Доповіді ЮНЕСКО «Переосмислюючи освіту. Освіта як загальне благо?» (2015) (Rethinking education: towards a global common good?) наголошено на гуманістичному вимірі сучасної освіти, зазначено, що «світ змінюється, і освіта також повинна

змінюватися. Суспільства всюди переживають процес глибоких трансформацій, що вимагають нових форм освіти, які сприяли б розвитку глибоких професійних знань, необхідних суспільствам та економікам як сьогодні, так і в майбутньому. Це передбачає необхідність, окрім навчання грамотності та навичкам рахунку, зосередитися на вивченні навколишнього світу і на використанні нових підходів до навчання в ім'я більшої справедливості, соціальної рівності і глобальної солідарності. Освіта повинна вчити людей тому, як жити на нашій планеті, що випробовує сьогодні колосальне навантаження, вчити культурній грамотності, що ґрунтується на пошані й рівноправній гідності, допомагаючи звести воедино соціальні, економічні й екологічні аспекти стійкого розвитку» [10].

Умови сьогодення – карантин, COVID-19, від лютого 2022 року військові дії, що охопили всю Україну, вимагають формування готовності до диджиталізації, як до навчання, так і до практичної діяльності майбутніх фахівців з фізичної рекреації у нових, більш складних умовах, що потребує